

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Pajor Dávid ügyvéd **felperesnek** dr. Szakál Róbert ügyvéd **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Fővárosi Bíróság előtt 5.G.40.645/2008. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.571/2010/5. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.571/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 381.000 (Háromszáznolcvanegyezer) Ft felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint az Állami Vagyonügynökség (ÁVÜ) 1994. február 4-én kelt levelével arról tájékoztatta az államigazgatási felügyelet alatt álló tangazdaságot, hogy a levél kézhezvételének hatályával elvonja a tangazdaságtól az állami tulajdonú mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek, valamint a 60 ha-nál kisebb, összefüggő erdőterületek kezelői jogát. Az ÁVÜ E-53/ÁVÜ/93. számú határozatával döntött a tangazdaság részvénytársasággá való átalakulásáról azzal, hogy az átalakulás időpontja 1993. november 30-a, a részvénytársaság saját tőkéje 151.935.000 Ft, melyből a jegyzett tőke 51.560.000 Ft értékű, a fennmaradó 100.375.000 Ft pedig tőketartalék. A cégbíróság 1994. szeptember 1-én a részvénytársaságot mint a Tangazdaság átalakulásával létrejött általános jogutódot bejegyezte a cégjegyzékbe. A bejegyző végzés szerint a cég alaptőkéje 51.560.000 Ft, melyen belül 5.000.000 Ft a készpénz, 46.560.000 Ft az apport összege, az alaptőke pedig 5156 db 10.000 Ft névértékű névre szóló részvényből áll. Az 1993. november 30-án kelt alapító okirat rögzítette, hogy a részvénytársaság saját tőkéje 151.935.000 Ft, mely összegből 100.375.000 Ft a tőketartalék terhére elszámolandó hozzájárulás. A saját tőkének megfelelő vagyont az ÁVÜ bocsátja a

társaság rendelkezésére és ennek fejében jogosult 5156 db, egyenként 10.000 Ft névértékű névre szóló törzsrészcsekre.
Az 1996. január 11-óta felszámolás alatt állt részvénytársaság 2002. október 22-én a perbeli követelését a felperesre engedményezte. A részvénytársaság a felszámolási eljárás befejezése után 2004. április 22-én törléssel megszűnt.

A felperes elsődlegesen „apport felelősség”, másodlagosan kártérítés, hibás teljesítés és szerződésszegés címén kérte az ÁVÜ jogutódjaként az alperes 58.060.300 Ft és ennek járulékaiban való marasztalását. Előadása szerint az alperes az alapító okiratban olyan vagyontárgyak rendelkezésére bocsátását is vállalta a részvénytársaság részére, melyeket már az átalakulást megelőzően elvont a részvénytársaság jogelődjétől, melyek tulajdonjogát emiatt a részvénytársaság nem szerezhette meg. E vagyontárgyak - melyek tekintetében a felperes tulajdonjogának bejegyzését a Földhivatal elutasította - a következők voltak:

60 ha alatti erdő területek	28.221.000 Ft
Melioráció	20.470.000 Ft
belterületi termőföldek	727.000 Ft
külterületi földek	8.642.000 Ft

Elsődleges kereseti kérelmében az 1992. évi LIV. törvény (Iát.) 44. § /3/ bekezdése és az 1988. évi VI. törvény (1988. évi Gt.) 22. § /3/ bekezdése alapján kérte az alperes 58.060.300 Ft-ban és ennek kamataiban való marasztalását (a 300 Ft eltérés oka nem állapítható meg).

A Fővárosi Bíróság 30.G.41.590/2005/3. számú ítéletével az elsődleges keresetnek helyt adó határozatot hozott, - az ezt meghaladó keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.051/2007/5. számú részítéletével azonban az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, az elsődleges keresetet elutasította, az egyéb kereseti kérelem tekintetében pedig hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának lényege szerint az 51.560.000 Ft összegű alaptőke részét nem képezték azok a vagyontárgyak, melyek rendelkezésre bocsátását a felperes hiányolta, az alaptőkéen felüli vagyonra pedig nem terjedt ki az apportért fennálló helytállási kötelezettség.

A felperes a megismételt eljárásban az alperes szerződésszegésére, és hibás teljesítésére alapítottan kártérítés címén kérte az alperes 58.060.300 Ft tőkében, valamint ezen tőkeösszeg után 1993. november 30-tól járó, az alapító okirat 6.3. pontjában írt mértékű kötbérben való marasztalását. Másodlagosan a tőkeösszeg után - kötbér helyett - 20 %-os mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadása szerint az alperes azzal tanúsított jogellenes magatartást, hogy megszegte az alapító

okiratban foglalt szerződéses kötelezettségét, nem bocsátott rendelkezésre 58.060.300 Ft értékű vagyont. Ezért köteles megtéríteni a felperesnek a teljesítési késedelemből eredő kárt a Ptk. 299. § /1/ bekezdése alapján. Hangsúlyozta, hogy az alperes eljárása nem felelt meg a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvény (Szt.) rendelkezéseinek sem és „hibás teljesítését is meg lehet állapítani”. A kárt a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenésben jelölte meg, mely álláspontja szerint azonos az elvont és szerződéses vállalása ellenére nem szolgáltatott ingatlanok értékével. Utalt az Iát. 53. §-ának rendelkezésére is (40.645/2008/16. és 18. számú iratok).

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Bíróság 5.G.40.645/2008/21. számú ítéletével a keresetet elutasította.

Álláspontja szerint, mivel az alapító okirat 6.1. pontja szerint a részvényes csak a részvény névértékének, vagy kibocsátási értékének a szolgáltatására köteles, arra pedig nem merült fel adat, hogy a részvények kibocsátási értéke eltért volna a részvények névértékétől, az alapító okirat 6. pontjában megállapított jogkövetkezmények alkalmazására nem kerülhet sor az alaptőken felüli vagyon szolgáltatásának elmulasztása esetén. A felperes nem jelölt meg olyan jogszabályhelyet, melynek alapján az ÁVÜ. által alapított gazdasági társaság pert indíthatna az alaptőken felüli vagyon rendelkezésre bocsátása iránt. Az alapító okiratnak a részvénytársaság nem alanya, hanem tárgya volt, ezért nem hivatkozhat az ÁVÜ. szerződésszegésére, hibás teljesítésére sem.

Az alperes jogelődje jogosult volt az Iát. 53. § /1/ bekezdése alapján az állami vállalatától elvonni a rábízott eszközöket és a vagyontárgyak elvonása miatt egyébként is csak a részvénytársaság hitelezői indíthattak volna pert az alperesi jogelőd ellen az Iát. 53. § alapján.

Az elsőfokú bíróság szerint azért nem volt jelentősége annak, hogy a számviteli törvény rendelkezéseit az alperesi jogelőd megsértette-e, mert a jogsértésnek nem lettek volna polgári jogi következményei.

Nem vállalta az alperesi jogelőd a külterületi ingatlanok rendelkezésre bocsátását. Nem vállalta a 60 ha alatti erdőterületek tulajdonjogának rendelkezésre bocsátását sem, ugyanis bizonyítást nyert, hogy a vagyonleltárban csak az erdőterületek faállománya szerepel. A belterületi földek tekintetében pedig a könyvvizsgálói jelentés azt tartalmazta, hogy azok a helyi önkormányzatok tulajdonába fognak kerülni.

Nem bizonyította az ítélet szerint a felperes kára felmerülését, ugyanis nyilvánvaló, hogy a perbeli ingatlanok kezelői jogát az azokhoz kapcsolódó meliorációval együtt már az átalakulás elhatározása előtt elvonta az alperesi jogelőd, és erre tekintettel az átalakulás előtti vagyonban csökkenés nem következett be.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a jogellenes magatartás és a kár felmerülésének hiánya miatt elutasította a keresetet.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Rámutatott arra, hogy ha a részvényes elmulasztja vagyoni hozzájárulásának szolgáltatását, akkor nem követelheti a részvény kiadását, ha pedig késedelmesen teljesíti e kötelezettségét, akkor kamatfizetési, illetve kötbérfizetési kötelezettsége keletkezik. A Gt. és az Iát. rendelkezései azonban nem írnak elő jogkövetkezményt arra az esetre nézve, ha a részvényes a részvényei ellenében vállalt vagyoni hozzájárulásán felüli egyéb vagyoni szolgáltatás teljesítését mulasztja el. Az alperes jogelődje, mint egyetlen részvényes csak az alaptőke összege erejéig jutott részvényekhez, az pedig csak a részvények forgalmi értékére lehetett hatással, hogy a részvénytársaságnak alaptőkéen felüli vagyona is volt. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon megállapításával is, hogy a részvények a perbeli esetben nem kibocsátási értékben, hanem névértékben kerültek az alapító tulajdonába.

A jogerős ítélet szerint téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy az alapítással nem jön létre jogviszony az alapító és az alapított társaság között. Nincs jogszabályi akadálya annak sem, hogy a társaság az alapítójával szemben kártérítési igényt érvényesítsen az alapítás során vállalt valamely kötelezettség megszegése miatt.

Rámutatott azonban a másodfokú bíróság, hogy a perbeli esetben azonban nem lehet megállapítani, hogy a részvénytársaság vagyonában ténylegesen bekövetkezett volna 58.060.000 Ft összegű értékcsökkenés. Ezt csak akkor lehetne megállapítani, ha a részvénytársaság vagyona tényleges csökkenést mutatott volna az átalakulási jogelőd meglévő vagyonához képest. Ha pedig a vagyonleltár hibásan olyan vagyoni elemeket, eszközöket is feltüntetett, melyek az átalakulás idején már nem voltak az átalakuló jogelőd gazdálkodó szervezet vagyonában, akkor önmagában emiatt az értékcsökkenést megállapítani nem lehet. Utalt a másodfokú bíróság arra is, hogy az Iát. 44. és 47. §-aiban írtakra tekintettel az átalakuló vállalat feladatát képezte az átalakulási dokumentumok elkészítése.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében tartalmát tekintve a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperes keresetének helyt adó új határozat meghozatalát, másodlagosan új eljárás elrendelését kérte. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta:

Az Iát. nem rendelkezik arról, hogy az új gazdasági társaságban a jegyzett tőkén felüli tőketartalék minek minősül, az 1988. évi Gt. rendelkezései szerint viszont a részvényes (alapító) csak a részvények névérték feletti kibocsátási értéken történő jegyzésével juttathat jegyzett tőkén felüli vagyont a társaságnak. Az Szvt. 26.

§ /4/ bekezdés a) pontja szerint is a részvények kibocsátási ellenértéke és névértéke közötti különbözetet tőketartalékként kell kimutatni. Ezen állítás helyt állóságát igazolja a felülvizsgálati kérelemhez csatolt könyvvizsgáló vélemény is. Az alapító okirat rendelkezéséből és a jogszabályok egybevetéséből az következik, hogy az alperes jogelődje 151.935.000 Ft vagyoni hozzájárulás ellenében szerezte meg az 5156 db, egyenként 10.000 Ft névértékű részvényt, tehát a részvények névértéke és kibocsátási értéke elvált egymástól, a különbözet pedig a részvénytársaság tőketartalékában került feltüntetésre. Az eljáró bíróságok tévesen következtettek arra, hogy az alperes jogelődje névértéken szerezte meg a részvényeket és nem indokolta meg a másodfokú bíróság, hogy miért nem fogadta el a felperes ezzel kapcsolatos érvelését. Nincs jelentősége annak, hogy mikor hivatkozott a felperes először a részvények ún. ázsios kibocsátására, mert a bíróság csak az összecszerűség tekintetében volt kötve a felperes jognyilatkozataihoz (EBH.2004/1143., BH.1997/530. számú határozat). A perbeli alapító okirat bizonyítja, hogy az egyszemélyes részvénytársaság alapítója nemcsak a részvények névérték feletti kibocsátása miatt, hanem egyéb más módon is bocsáthat vagyont a részvénytársaság rendelkezésére.

A jogerős ítélet szerint sincs jogi akadálya annak, hogy a részvénytársaság érvényesítse az alapítóval szemben az alapítás során vállalt valamely kötelezettség megszegéséből eredő kárát. Ugyanakkor a másodfokú bíróság annak ellenére, hogy megállapította az alperes jogelődjének a szerződésszegésért való felelősségét, elmulasztotta szankcionálni a szerződésszegő magatartást.

Az alperes jogellenes magatartása a Gt.232. § /1/ bekezdésében írt részvényesi felelősség megszegése, illetve az alapító okiratban vállalt kötelezettségének megszegése.

Felperes állította, hogy az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 318. § /1/ bekezdése, a 339. § /1/ bekezdése alapján fennállt kötbérigényét a Ptk. 246. §-ára alapozta, figyelemmel az alapító okirat rendelkezésére.

Az alperes jogelődje 151.935.000 Ft nem pénzbeli hozzájárulás rendelkezésére bocsátását vállalta, de ezen összegből elmulasztotta, és pedig jogos ok nélkül 58.060.300 Ft értékű vagyon szolgáltatását. Szándéka nyilvánvalóan az volt, hogy e vagyonrészt is a részvénytársaság tulajdonába adja. Tévedését az okozhatta, hogy az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint a termőföldek nulla értéken voltak a könyvekben nyilvántartva, az alapító okirat aláírásakor azonban elmulasztotta figyelembe venni, hogy a részvénytársaság könyvei „a termőföldeken nulla Ft értéken már nem tartják nyilván, így annak tulajdonjogát kizárólag a faállomány és a melioráció eszközként való átadásaként nem tudja rendelkezésre bocsátani”. Az alperes eleget tudott volna tenni kötelezettségének, ha a termőföldek kezelői jogát bocsátja rendelkezésre, de ezt is elmulasztotta.

A felróhatóság nem kizárólag abban nyilvánult meg, hogy az alperesi

jogelőd a vagyonmérleg tervezetben, illetve vagyonleltárban téves adatokat szerepeltetett és megsértette a számviteli szabályokat, hanem abban is, hogy elmulasztotta a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséhez szükséges jognyilatkozatok megtételét. Nem a termőföldek elvonásában keresendő tehát az alperes felróható magatartása.

Jogszabályt sértettek az eljáró bíróságok, amikor a nem pénzbeli hozzájárulást kizárólag a jegyzett tőke részét képező nem pénzbeli hozzájárulásnak tekintették. Ilyen megszorító értelmezést sem az 1988. évi Gt., sem az alapító okirat, sem az átalakulási vagyonleltár nem tartalmaz. A másodfokú bíróság ezért akkor járt volna el helyesen, ha megítéli kártérítésként a felperes által követelt kötbért is kárátalányként.

A részvénytársaság kára azáltal keletkezett, hogy az alperes jogelődje kötelezettségvállalása ellenére nem szolgáltatta a részvénytársaság „a megalakulásakor meglévő vagyonát”. A részvénytársaság a nem szolgáltatott nem pénzbeli hozzájárulást követelésként tartotta nyilván könyveiben, ami önmagában alátámasztja, hogy a részvénytársaság vagyonának részét képezte az alperes jogelődjének kötelezettségvállalása. A részvénytársaság vagyona csökkent amiatt, hogy a megalakulásakor meglévő vagyont az alperes nem szolgáltatta. Ha a másodfokú bíróság szerint jelentőséggel bírt, hogy a részvénytársaság végleges vagyonmérlegében korrigálta-e a jegyzett, illetve saját tőke összegét, akkor új eljárást kellett volna elrendelnie.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta felül és arra a megállapításra jutott, hogy az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

Az 1988. évi Gt. 232. § /1/ bekezdése szerint a részvénytársaság előre meghatározott összegű és névértékű részvényekből álló alaptőkével alakuló gazdasági társaság, amelynél a tag (részvényes) felelőssége a társasággal szemben a részvény névértékének, vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki. Az 1988. évi Gt. 239. §-a szerint a részvényes a részvénytársaságnak a cégjegyzékbe történt bejegyzése és az alaptőke teljes befizetése után igényelheti a neki járó részvények kiadását. A részvénytársaság nyilvános alapítása esetén a részvénytársaság alaptőkéje biztosításának módja a részvényjegyzés, melynek alapjául az alapítási tervezet szolgál (252. § /1/ és /2/ bekezdés), de az 1988. évi Gt. 260. § /1/ bekezdése szerint az alapítók - zártkörű alapítás esetén - abban is megállapodhatnak, hogy az összes részvényt az általuk megállapított arányban maguk veszik át. Ilyen esetben nincs szükség alapítási tervezet kibocsátására és

részvényjegyzésre sem.

A perbeli esetben azonban nem zártkörű és nem nyilvános alapítással, hanem átalakulás folytán került sor egy részvénytársaság alapítására. Az Iát. hatálya alá tartozott az államigazgatási felügyelet alatt álló tangazdaság, amelynek tekintetében az ÁVÜ volt jogosult az állam tulajdonosi jogainak gyakorlására. Miután a tangazdaság átalakulásáról az ÁVÜ 1993. július 30-a előtt döntést hozott, a részvénytársasággá való átalakulásra az Iát. IV. fejezetének 2. címében foglalt rendelkezések szerint kerülhetett sor. Az államigazgatási felügyelet alatt álló állami vállalatok esetében is érvényesültek az Iát. IV. fejezete 1. címében írt általános szabályok, melyek szerint az átalakuló vállalat köteles átalakulási tervet, valamint vagyონleltárral alátámasztott vagyónmérleg-tervezetet készíteni és irányadó az Iát. 40. § /5/ bekezdése is, mely szerint ha a vállalat átalakulása során külső vállalkozók részesedést nem vállalnak, illetve, ha a vagyónmérleg szerinti vagyón tekintetében a részvényesi jogok értékesítésére nem kerül sor, a jogutód társaság valamennyi részvénye a Vagyonügynökséget illeti meg. Ennek megfelelően - az Iát. 47. § /1/ és /2/ bekezdése szerint - az ÁVÜ alapítóként írta alá a részvénytársaság alapító okiratát. Az átalakulás lényege az volt, hogy az állami vállalat megszűnésével az állami vállalat vagyona, mint az állam vállalkozói vagyona a részvénytársasághoz került, az ÁVÜ pedig mint egyetlen részvényes az állam tulajdonosi jogait gyakorolja.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az 1988. évi Gt. 232. §-ának /1/ bekezdését. E rendelkezés értelmében a részvényes felelőssége a részvények névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki.

Az 1988. évi Gt. szabályai szerint az összes részvény névértékének összege az rt. alaptőkéje (235. § /3/ bekezdés). Az 1988. évi Gt. is lehetőséget biztosított arra, hogy a részvények ne névértéken, hanem kibocsátási értéken kerüljenek forgalomba (252. § /3/ bekezdés c) pont), e szabály zártkörű alapítás esetén is érvényesült. A kibocsátási értéken történő forgalomba hozatal azt jelenti, hogy a részvényesnek nem a részvények névértékének megfelelő értékű vagyoni hozzájárulást kell szolgáltatnia, hanem annál többet, a kibocsátási értéknek megfelelőt. A névérték és a kibocsátási érték közötti különbözet (többslet) nem az alaptőke részét képezi, hanem az alaptőkén felüli vagyón részévé válik. Az alapításkor/tőkeemeléskor, ha a részvények kibocsátási értéken kerülnek forgalomba a részvényeseknek a kibocsátási értéket kell megfizetniük. Tehát például a részvény névértéke 1.000 Ft és a részvény nem névértéken, hanem kibocsátási értéken kerül forgalomba a részvényesnek nem 1.000 Ft-ot, hanem annál többet, pl. 1.100 Ft-ot kell fizetni és a 100 Ft az alaptőkén felüli vagyón részévé

válik.

Más a helyzet abban a nem tipikus, de nem kizárt, nem tiltott esetben, amikor a részvényesek az alaptőke részévé váló vagyoni hozzájárulás mellett egyéb vagyon szolgáltatást is nyújtanak (pl. olyant, mely nem felel meg az apporttal szemben támasztott követelményeknek). Ennek értéke teljes terjedelmében az alaptőkén felüli vagyon részévé válik. Az 1988. évi Gt. 232. § /1/ bekezdésében meghatározott részvényesi felelősség erre a szolgáltatásra nem terjed ki, mert ebben az esetben nem kibocsátási értéken kerülnek a részvények forgalomba, hanem az ily módon szolgáltatott vagyontárgyak (esetleg készpénz) közvetlenül az alaptőkén felüli vagyon részévé válnak.

A perbeli esetben az alperesi jogelőd átalakulással jött létre az Iát. rendelkezése szerinti eljárás eredményeképpen. E tv. 44.§ /1/ bekezdése szerint a jelen perben nem releváns kivételektől eltekintve kizárólag a vagyonleltár határozta meg az átalakulással létrejövő gazdasági társaság saját tőkéjét. Az Iát. 44. § /1/ bekezdése azt is előírta, hogy a vagyonleltárban meg kell jelölni azokat a vagyontárgyakat, melyek értékét a saját tőke és a vagyonmérleg-tervezet szerinti főösszeg arányában a jogutód társaság alaptőkéjében kívánnak elhelyezni. A /2/ bekezdés arra is rendelkezést ad, hogy azokat a vagyontárgyakat, melyek nem felelnek meg az apporttal szemben támasztott követelményeknek (253. § /1/ bekezdés) az alaptőkén felüli vagyonként kell figyelembe venni. Az alapító felelősségét a /3/ bekezdés az 1988. évi Gt. 22. § /3/ bekezdésétől részben eltérően szabályozza. E rendelkezésekből is az következik, speciális eltérő rendelkezés hiányában, hogy az alaptőkén felüli vagyon szolgáltatása, ahogy az az 1988. évi Gt. alapján már kifejtésre került nem jelenti azt, hogy kibocsátási értéken kerültek a perbeli esetben a részvények forgalomba.

A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria álláspontja szerint az 1988. évi Gt. 232. § /1/ bekezdésének megsértése nem állapítható meg.

Ezt követően a Kúria vizsgálta, hogy az átalakulással létrejött gazdasági társaság (illetve annak jogutóda) alappal fellelhető-e az alapítóval szemben a Ptk. 318. § /1/ bekezdésére, illetve a 339. § /1/ bekezdésére hivatkozással.

A Kúria álláspontja szerint a Ptk. 318. § /1/ bekezdésének alkalmazhatóságát kizárja, hogy az alapító és az általa létrehozott társaság között nem jön létre polgári jogi értelemben vett kötelmi jogi jogviszony az alapító okiratban vállaltak tekintetében, mivel épp az alapító okirat folytán jön létre a gazdasági társaság, így az alapító okirat tekintetében szerződő félnek az alapító okirat által létrejövő részvénytársaság semmiképpen nem tekinthető. Nem véletlen, hogy a Gt. külön szabályozza, hogy a gazdasági társaság így a részvénytársaság a taggal, részvényessel szemben milyen

feltételek mellett léphet fel, ha a tag vagyoni hozzájárulását nem szolgáltatja.

A Ptk. 339. § /1/ bekezdésének megsértésére a létesítő okirattal létrehozott gazdasági társaság (illetve jogutóda) a Kúria megítélése szerint ugyancsak nem hivatkozhat, mivel az állított kár (vagyis hogy nem az alapító okiratban rögzítettnek megfelelő alaptőként felüli vagyont biztosította az alapító) közvetlenül nem a gazdasági társaságot érte, hanem valójában az átalakulással létrejött részvénytársaság részvényeseit, az adott tényállás mellett az egyedüli részvényest, az ÁVÜ-t. A részvények forgalmi értékét befolyásolja negatívan, ha az alperes állítása helytálló, a részvényesek esnek el például attól a lehetőségtől, hogy az alaptőként felüli vagyont osztalékként felvegyék. Tekintettel arra, hogy az alaptőként felüli vagyont az 1988. évi Gt. nem védte, módot adott annak osztalékként történő felosztására a részvényesek között a vonatkozó szabályok betartása mellett, így nem lett volna akadálya, hogy a részvényes az alaptőként felüli vagyont osztalékként kivonja a társaságból. Felmerülhet, hogy az alaptőként felüli vagyon egy részének állítólagos hiánya a társaság hitelezőinek érdekeit sértette, nekik okozott esetleg kárt, mert a számviteli törvény szerinti beszámolóban bízva kötöttek ügyleteket, melyek nem kerültek teljesítésre a vagyon hiánya miatt. Ebből következően a Kúria álláspontja szerint a kártérítési felelősség fennállásának három konjunktív feltétele közül egy minden további vizsgálat lefolytatása nélkül megállapíthatóan hiányzik, nevezetesen a keresetet előterjesztő felperes kára.

E jogi álláspontra tekintettel a Kúria szükségtelennek találta annak vizsgálatát, hogy az alperesi jogelőd valóban biztosította-e a létesítő okiratban írt alaptőként felüli vagyont.

Bár a fenti jogi álláspontra tekintettel nincs jelentősége, de mégis indokolt rámutatni arra, hogy az az állítólagos körülmény, miszerint a vagyonleltár olyan vagyontárgyakat is feltüntetett, mely a felperesi jogelőd vagyonába nem került elsődlegesen a felperes terhére értékelendő, figyelemmel az Iát. ezzel kapcsolatos szabályaira, melyre a másodfokú bíróság ítéletében rámutatott.

Az alapító okirat a nem pénzbeli hozzájárulás késedelmes teljesítése, vagy a teljesítés elmaradása esetére írta elő a részvényes (ÁVÜ) kötbérfizetési kötelezettségét. A perben a felperes még csak nem is állította, hogy az alaptőkében szereplő vagyon szolgáltatásra nem került, így az alperest kötbérfizetési kötelezettség az alapító okirat 6.3. pontja szerint nem terheli.

Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felperes eredménytelenül nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, ezért a Pp. 270. § /1/ bekezdése és 78. § /1/ bekezdése alapján köteles viselni saját felülvizsgálati perköltségét, valamint köteles megfizetni az alperes ügyvédi munkadíj formájában felmerült, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányos 300.000 Ft + ÁFA összegű felülvizsgálati perköltségét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ és /6/ bekezdése alapján.

Budapest, 2012. február 14.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
Dr.Lőrincz Györgyné sk. előadó-bíró
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk. bíró